ايبندى 70 جىل- كۇرەسكە تولى جاڭا ئداۋىر

قۇمدى تىزگىندەپ، حالىقتى اۋقاتتانۇعا باستاعان "جىڭعىل كاريا"

ـ "ەڭ ارداقتى كۇرەسكەر" داڭق اتاعىنىڭ يەگەرى، قۇمايتتانۇدان ساقتانۇدىڭ جانە ونى تىزگىندەۋدىڭ ايگىلى ماماني لۇ ميڭتيڭ تۇرالى

ەڭ ارداقتى كۇرەسكەر

جاڭا جۇڭگو قۇرىلعان 70 جىلدان بەرى، ءارقايسى تاريحي داڭ ۇردە پارتيانا ادال بولعان، وتاننىڭ ءۇمىتىن اقتاعان، نەگىزگى ساتەعا تەرەڭ تامىر تارتقان، حالىققا قىزمەت ەتكەن ءىر توپ قاھارمان ۇلگىلەر توپ - توبىمەن شىقتى، ولار ءىزدىڭ ماڭايىمىزداعى "ەڭ ارداقتى كۇرەسكەرلەر". كۇرەس جاساۋ باستان - ايباق ءداۋىرىنىڭ نەگىزگى تاقىرىبى بولىپ كەلەدى. بۇگىننەن باستاپ گازەتىمىز "ەڭ ارداقتى كۇرەسكەر" ارناۋلى ايدارىن اشىپ، ءار سالا، ءار كاسىپتەن شىققان كۇرەسكەرلەردىڭ حيكايالارىن بايانداپ، رايونىمىزداعى قالىڭ كادرلاردى، جۇمىسشى - قىزمەتكەرلەردى "ەڭ ارداقتى كۇرەسكەرلەر"دەن ۇيرەنىپ، جاڭا جۇڭگونى ماداقتاپ، جاڭا داۋىردە كۇرەس جاسايتىن اسقاق اۋەندى بىرگە شارىقتاتۇعا جەتەكتەيدى.

[بەتاشار]

□ ءتىلشىمىز شيە حۇيبيان

"بىرەۋدىڭ تەحنيكا ۇيرەتۋگە شاقىرعان تەلەفونىن السا بولعانى، قايدا جۇرگەننە قارا- ماستان، ول دەرەۋ جولعا شىعاتىن". 9 - ايدىڭ 20 - كۇنى لۇ ميڭتيڭنىڭ ۇلى لۇ جۇن تىلشىگە ءۇز نازارىندا اكەسىنىڭ تەڭ قانا جىڭعىلدى، ەتتى سۇڭعىلانى ويلاپ، باسقاعا ھوين بۇرماي- تىن سياقتى كورىنەتىندىگىن ايتتى.

بۇل كۇندەرى لۇ ميڭتيڭنىڭ جىڭعىلى، ەتتى سۇڭعىلاسى شينجياڭنان شىعىپ، بىرتىن- دەپ گانسۇ، شىكى موڭعۇل سياقتى جەرلەر- گە جالپىلاستىرىلدى ءارى قۇمدى شولدەن حۋاڭحى وزەنىنىڭ تەڭىزگە قۇيار ساعاسىنا بەتتەپ، تەڭىز جاعاسىنداعى سورتاڭدانۇى اۋىر جەرلەردى تىزگىندەي باستادى. 2017 - جىلى ول شاندۇڭ ولكەسى چاڭ - ي قالاسى- نىڭ ەرەكشە ۇسىنىس ەتىلگەن مامانى بولىپ، جىڭعىلدى تەڭىز جاعالاۋىندا ەگۇ تەحنيكاسىن زەرتتەۋگە كۇش سالدى.

جىڭعىلمەن قاۋىشقاننان بەرى لۇ ميڭتيڭ جۇمىسىن ەشقاشان توقتاتقان ەمەس.

■ ءشول دالاعا 62 جىل تۇراقتاپ، "لۇ جىڭعىل" اتاندى

لۇ ميڭتيڭ جىڭعىل ەگۇدى زەرتتەگەن- دىكتەن، جالپىلاستىرعاندىقتان اتاعى شىقتى، ءۇز سالاسىنداعىلار ونى تۇڭعىل "لۇ جىڭعىل" دەپ اتايدى.

جىڭعىل تۇرالى ءسوز بولعاندا، 86 جاس- تاعى وسى كاريا دەرەۋ اڭگىمە تيەگىن ەستتى. ونىڭ ۇيىندەگى تامدارعا تۇڭعىلدەي جىڭعىل- دىڭ سۇرەتى ىلىنگەن، بۇل ونىڭ ومىرىندە- گى ەڭ قىمباتتى بايلىعى.

1957 - جىلى لۇ ميڭتيڭ لانجوۋ داشۇە- سىن بىتىرگەننەن كەيىن، بىرىنشىلىكپەن شينجياڭدا قىزمەت ىستەۋدى ءوتىنىش ەتىپ، سوڭىنان جۇڭگو عىلىم اكادەمياسىنىڭ شينجياڭ بيولوگيا، توپىراق، قۇمدى ءشول زەرتتەۋ ورنىنا (قازىر- گى جۇڭگو عىلىم اكادەمياسىنىڭ شينجياڭ ەكو- لوگيا جانە جاعرافيا زەرتتەۋ ورنى) ءبولىنىپ، قۇمدى ءشول وسىمدىكتەرىن زەرتتەۋمەن اينا- لىسادى. 2 جىلدان كەيىن، ول جۇڭگو عىلىم اكا- دەمياسى ۇيىمداستىرعان تاكلاماكان عىلىمي تەكسەرۋ اترەتىنە قاتىناسىپ، ءشول دالاعا ايباق باسىپ، قۇمدى تۇراقتاندىراتىن تاڭداۋلى وسىم- دىكتەردى ىزدەدى. وسى ارادا ول جىڭعىلمەن قاۋىشتى.

"بۇتاقتارى جىڭىشكەلەۋ، وتە قاتتى، وتە قۇرعاق، ەڭ نەگىزگىسى جاپىراقتارى وزگەدەن بولەك". لۇ ميڭتيڭ سويلەي ءجۇ- رىپ، سۇرەتتەردى نۇسقاپ، تىلشىگە بۇل وسىمدىكتىڭ تاكلاماكانىنىڭ قۇرعاق جىڭعىلى دەپ اتالاتىنىن، قىزىل جىڭعىل دەپ تە اتالا- تىنىن، تۇراڭعى، سەكسەۋىلدەرمەن تەڭ ايتە- لىپ، قاتار اتالاتىنىن، جۇڭگوداعى 3 ۇلكەن ءشول دالا ورمانى اعاش ءتۇرى ەكەنىن تا- نىستىردى. وسىدان كەيىن لۇ ميڭتيڭ تاعى يارىكەن جىڭعىلى، تارىم جىڭعىلى، جينتا جىڭ- عىلى سياقتى 5 جاڭا ءتۇردى بىلگەرىندى - كە- يىندى بايقاپ، جۇڭگونىڭ جىڭعىل سەمياسىنا- داعى ءتورتتەن ءبىر اعاش ءتۇرىنىڭ بايقاۋشى- سى جانە ات قويۋشىسىنا اينالدى.

"جاڭا ءتۇردى بايقاۋ تەڭ ءبىر باستاما عانا، سونان سوڭ قايتكەندە كەڭ كولەمدە جال- پىلاستىرىپ ەگۇ شەشۋشى ءتۇيىن سانالادى"، - دەيدى لۇ ميڭتيڭ. وسىدان كەيىن، ول جىڭعىل كوشەتىن جەتىلدىرۋ مەن ورمانىن ءوسىرۋدى بەرىلە زەرتتەدى. قايتا - قايتا سناپ كورۋ ارقىلى ول جىڭعىلدىڭ ساپالى سورتىن جەتىلدىرۋ، قالامشا ءوسىرۋ مولشەرىن ءار مۇنا 50 مىڭ تۇپتەن 500 مىڭ تۇپكە، وتىرعىزىپ قالامشا ءوسىرۋدىڭ مۇ باسىندىق قالامشا ءونىم مولشەرىن دە 120 مىڭ تۇپكە جەتكىزدى.

كەيىن لۇ ميڭتيڭ تاعى سەل سۇىنان پايدالانىپ جىڭعىل جانە باسقا قۇم تۇراقتاند- ىرۋ وسىمدىكتەرىن ءوسىرۋ ءادىسىن تاپقىر- لادى ءارى بۇكىل شينجياڭدا جالپىلاستىرىپ، جىڭعىلدى ميللیون مۇعا كەڭەيتىپ ءوسىرىپ، قۇمدى ءشولدىڭ جيەگىندە جاسىل قالتقى جا- سايدى. ول بىلگەرىندى - كەيىندى حالقارا، مەملەكەت، ولكە، مينيسترلىك دارەجەلى 28 ءتۇرلى سيلىققا يە بولدى، مۇنىڭ نىشىندە بىر- لەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ شولەيتتەنۇدى تىزگىندەۋ سيلىعىنىڭ ۇشەۋى بار.

■ عىلمي زەرتتەۋ جەتىستىگىنىڭ جاقسى بولۋ - بولماۋىندا بۇقارانىڭ ايتقا- نى ەسەپ

ەڭ باسىندا جىڭعىل ەگۇدى جالپىلاستىرۋ تەك قۇمنان ساقتانۇ، قۇمدى تىزگىندەۋ ءۇشىن عانا بولسا، كەيىن قۇمدى تىزگىندەۋ ورتاسىندا كورنەكتى جاقسارۋ بولدى، دەيتۇرعانمەن، قۇمدى وڭىردەگى بۇقارانىڭ تارشىلىق تۇرمىسى لۇ ميڭتيڭنىڭ نازارىندا ەدى. "مەن قۇمدى تىزگىندەۋدە قارجى عانا سالىنسىپ، ءونىم الىنباي- تىن عاجايىپ شەڭبەرىنەن شىعىپ، بۇقارا ءۇشىن اۋقاتتانۇدىڭ شىعار جولىن تابۋدى ويلادىم"، - دەيدى لۇ ميڭتيڭ.

قۇمدى تىزگىندەۋ بارىسىندا، لۇ ميڭتيڭ جىڭعىلدىڭ تامىرىنا ماسىل بولىپ وسەتىن ەتتى سۇڭعىلانى بايقايدى، ول "قۇمدى شولدەگى مەرگيا" دەپ اتالعان. ەتتى سۇڭعىلا جۇڭگوشا دا- رىگەرلىكتە 2000 جىلدان استام ۋاقىت قولدانىلعان- مەن، ەشقاشان جاساندى جولمەن ەگىلمەگەن ەدى. "ەگەر جاساندى جولمەن ەگۇ تابىسقا جەتسە، تەك كىرىستى ارتتىرىپ قانا قالماستان، شارۋالاردىڭ جىڭعىل ەگۇ بەلسەندىلىگىن دە جوعا- رىلاتۇعا بولادى". لۇ ميڭتيڭ بىلاي دەيدى: 1985 - جىلى جۇڭگو عىلىم اكادەمياسىنىڭ شەريا قۇمدى ءشول زەرتتەۋ پۇنكتىندە جىڭعىل ەتتى سۇڭعىلاسىن سناق رەتىندە ەگۇدى باستادىم. ءبىر جىلدان كەيىن، جىڭعىل ەتتى سۇڭعىلاسى ءساتتى ءونىپ شىقتى. ال سودان كەيىنگى تالاي جىلدا بۇل زەرتتەۋ ناتيجەسىن سۇراستىرعان ەشكىم بولمايدى.

1995 - جىلعا كەلگەندە عانا كەريا اۋدا- نىنىڭ قاتىستى تاراۋلارى اتاعىن ەستىپ، زەي- نەتكە شىققان لۇ ميڭتيڭدى ىزدەپ تاۋىپ، "قۇمنان التىن ەكشەۋ" ءادىسىن سۇراعاندا، لۇ ميڭتيڭ قاتتى جەلپىنەدى. "عىلمي زەرتتەۋ جەتىستىگىنىڭ جاقسى بولۋ - بولما- ۋىندا، بۇقارانىڭ ايتقانى ەسەپ". لۇ ميڭتيڭ قۇمدى تىزگىندەۋ پۇنكتىنەن ءوزى جەتىلـ- دىرگەن جىڭعىل ەتتى سۇڭعىلاسىنىڭ ماي- ساسىن الىپ شعىپ، كەريا اۋدانى ويتوعە- راق اۋىلىنداعى سناق اتىزىنىڭ 50 مۇ جە- رىنە ەگەدى ءارى تابىسقا جەتەدى. وسىدان كەيىن تەحنيكا جالپىلاستىرۋ ءۇشىن، لۇ ميڭتيڭ ايەلى مەن بالاسىن ەرتىپ كەلىپ، سناق اتىزىن مەكەندەپ، بۇكىل دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ العاشقى جىڭعىل ەتتى سۇڭعىلاسى ۇلگى كورسەتۋ بازاسى ـــ كەريا ەتتى سۇڭعىلا ەگىمشىلدىك الاڭىن قۇرىپ شعادى.

سناق اتىزىنا العاش كەلگەندە، سارى قۇمنان باسقا ەشتەڭە جوق ەدى. كەيىنىندە لۇ ميڭتيڭ وسى اراعا ءۇي سالدى، دوستارى "قۇمنىڭ قويناۋىندا لۇ اۋلەتى بار" دەپ قال- جىڭدايتىن. قازىرگى ەتتى سۇڭعىلا ەگىمشىلدىك الاڭىندا قاتار - قاتار تىزىلگەن اعاشتار، رەتتى جوبالانعان سناق اتىزى بار، بۇل ارانىڭ بۇرىن قىلتان شىقپاس قۇ مەدياندى ەكەنىن ەلەستەتۋ قيىن.

قازىرگە دەيىن، لۇ ميڭتيڭنىڭ حوتان ايماعىندا جالپىلاستىرىپ ەككەن جىڭعىل ەتتى سۇڭعىلاسى نەشە ءجۇز مىڭ مۇ بولىپ، مۇ باسىندىق ءونىمى، ەڭ جوعارى بولعاندا، 200 كيلوگرامعا جەتتى، ءبىر مۇ جەردەگى ەتتى سۇڭعىلادان 4000 يۋاننان 8000 يۋانعا دەيىن كىرىس كىرگىزۋگە بولادى.

■ وسى تەحنيكالاردى ءتىپتى دە كوپ ادامعا ۇيرەتەمىن

عىلمي زەرتتەۋ قىزمەتكەرى رەتىندە، لۇ ميڭتيڭ بۇقاراعا عىلىم جالپىلاستىرۋ ۇگە- تىن جۇرگىزۋگە ەرەكشە ءمان بەردى.

جۇڭگو عىلىم اكادەمياسى شينجياڭ ەكو- لوگيا جانە جاعرافيا زەرتتەۋ ورنىنىڭ بۇرىنعى ورىنباسار باستىعى راحىمەتولا ادىلا لۇ ميڭتيڭمەن 44 جىل دىستەس بولعان. ونىڭ ەسىندە قالۋىنشا، لۇ ميڭتيڭ قىستاق تۇرعىندارىنا ەتتى سۇڭعىلانى تانىستىرۋ جانە ونى قابىلداتۋ ءۇشىن، ول جىڭعىل مەن ەتتى سۇڭعىلانىڭ سۇرەتىن باسىپ شىعارىپ، جىبىكە ءتىزىپ، ءار ايتاداعى ويتوعىراق اۋىلە- نىڭ بازارىندا كورسەتەدى ەكەن.

"ول زاماندا سۇرەتتى باسىپ شىعارۋ- دىڭ اقىسى از ەمەس ەدى". راحىمەتوللانىڭ ايتۋىنشا، لۇ ميڭتيڭ ءتۇرلى ارەدىك ۋاقىتتار- دان پايدالانىپ، قىستاق تۇرعىندارىنا تەحنيكا ۇيرەتەدى ەكەن.

بۇل كۇندەرى قارتتىق جايلاپ، ءتۇر- لى اۋرۋلارعا شالدىققان لۇ ميڭتيڭ ءبىر جىلدىڭ تەڭ جارتىسىن ءالى دە وڭتۇستىك شينجياڭدا وتكىزەدى، ول ىلعي كونەتوز مو- توتسيكلىن ءمىنىپ قىستاقتى ارالاپ، وتباسىلا- رىنا بۇرىلىپ، بازاردا، اتىزدا كوپشىلىككە ەتتى سۇڭعىلا ەگۇدى ۇيرەتەدى.

"ايتەۋ دارمەنىم بولسا جۇمىستى جالعاس- تىرا بەرەمىن". لۇ ميڭتيڭ بىلاي دەيدى: قازىر ەتتى سۇڭعىلانىڭ بازاردىعى باعاسى وتە تۇراقسىز، قىستاق تۇرعىندارىمەن بىرلە- سىپ كاسىپ سالاسى قوعامىن قۇرىپ، ەتتى سۇڭعىلانىڭ باعاسىن ورنىقتىرىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ قۇر ارامتەر بولماۋىنا مۇمكىن- دىك جاساسام دەيمىن. مەن تاعى ەتتى سۇڭعىلا ەگۇگە قاتىستى تەحنيكالىق كىتاپ جازىپ، وسى تەحنيكالاردى ءتىپتى دە كوپ ادامعا ۇيرەتەمىن...

كورىكتى مەكەنىمىزدى ويداعىداي قورعايىق

وزگەرىستى اڭگىمەلەپ، نىتىماقتى تىلگە تيەك ەتىپ، پارتيانا العىس ايتامىن

□ ونەركاسىپ - ساۋدا بانكەسى قاشقار بولىمشە بانكەسى پارتـ- كومىتەتىنىڭ ورىنباسار شۇجيىي، بانكەنىڭ ورىنباسار باستىعى ابدىراحمان يولۇاس

مەن قاشقاردا تۇپ - ءوستىم، اۋىلىما تەرەڭ سۇيىسپەنشىلـ- گىم بار. ءوزىمنىڭ ەسەيىپ - ەرجەتۋ بارىسىمدى ەسكە العانىمدا، مەن ءوزىمنىڭ ەسەيىپ - ەرجەتۋ بارىسىمدا باستان - ايباق پارتيا- نىڭ قامقورلىعى مەن ايالاۋىنا بولەنگەندىگىمدى، پارتيانىڭ تاربيەسى مەن ماپەلەۋىنە بولەنگەندىگىمدى تەرەڭ سەزىندىم. جاڭا جۇڭگو قۇرىلعان 70 جىلدان بەرى، پارتيانىڭ باسشىلىعىندا شينجياڭ ورا- سان زور داماۋ جەتىستىكتەرىنە قول جەتكىزدى، مەن دە شينجياڭدا جارىققا شىققان تاڭعاجايىپ وزگەرىسكە كۋا بولدىم. امالىات جۇڭگو كومموۋنيستىك پارتياسىنىڭ دۇرىس باسشىلىعى بولماسا، شينجياڭنىڭ بۇگىنگى گۇلدەنىپ - كوركەيۋى مەن دام- ۇىنىڭ بولۋى مۇمكىن ەمەس ەكەنىن، شينجياڭداعى ءار ۇلت حالقىنىڭ باقىتتى، تىنىش تۇرمىسىنىڭ بولۋىنىڭ مۇمكىن ەمەس ەكەنىن تولىق دالەلدەدى.

جاڭا جۇڭگو قۇرىلعان 70 جىلدان بەرى، پارتيا ورتالىق كوميتەتى باستان - ايباق شينجياڭداعى ءار ۇلت حالقىنىڭ قامىن ويلاپ، باستان - ايباق شينجياڭ حالقىنا شىنايى قامقورلىق جاسادى. بۇرىنعى ءىنىمىز كىيمگە، اۋزىمىز اسقا جارىماۋدان قازىرگى كيەر كيىم، ىشەر استان تارىقپاۋعا دەيىن، توپىراق كەسەكتەن قالانعان ۇيدەن، باتپاق جولدان قازىرگى بەيقۇت ۇيگە جانە قىستاقتارعا تارتىلعان اسفالت جولدارعا دەيىن، اۋرۋ كورسەتە الماۋدان قازىر- گى جالپى حالقتىڭ دەنساۋلىعىن تەكسەرتۋ، سەلبەسپ ەمدەلۋ سياقتىلارعا دەيىن، شينجياڭداعى ءار ۇلت بۇقاراسى پارتيانىڭ حالىق- قا ءتيىمدى كوپتەگەن ساياساتتىنان يگىلىكتەندى. ءار ۇلت بۇقاراسى ەسەك ارباعا، ۋەلوسيپەدكە قوش ايتىپ، ەلەكترسيكل، موتوتسيكل، اۋەلى، جەڭىل اۋتوكولىك ساتىپ الدى، حابارلاسۋعا قولايلى قول تەلەفون ىستەتەتىن بولدى، سىرت جەرلەرگە شىققاندا اۋتوكولىككە، پويەزعا جانە ۇشاققا وتىرۋدى تاڭدايتىن بولدى، استىق ەككەندە، باعمىشىلىقپەن اينالىسقاندا مەملەكەتتىڭ قوسىمشا قاراجاتىنان يگىلىكتەندى. وسىنداي تاماشا، باي، بەيبىت، تىنىش با- قىتتى تۇرمىستان ءبىز، راسىندا، يگىلىكتەنىپ وتىرمىز.

"سۇ شىكەندە قۇدىق قازۋشىنى ۇمىتپا، ساپار شەككەندە جول سالۋشىنى ۇمىتپا" دەگەن ءتامسىل بار. بىزگە بۇرىن - سوڭدى بولىپ كورمەگەن ناقتى تيىمدىلىك اكەلگەن جۇڭگو كومموۋنيستىك پارتياسىنا العىس ايتۋىمىز ءتيىس. ءبىز قالاي العىس ايتۋىمىز كەرەك؟ ءبىز "ۇلى جۇڭگو كومموۋنيستىك پارتياسىنا العىس ايتامىز" دەپ جار سالىپ عانا قالماستان، تاعى مەملەكەتـ- تىڭ زاڭىنا بويسۇناتىن جاقسى ازامات بولىپ، وتباسىمىزعا، قو- عامعا وتەۋگە ءتيىستى جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، ءوز پەرزەنتتە- رىمىزدى جاقسى تاربيەلەپ، ءار ۇلت بۇقاراسىن پارتياعا العىس ايتۋعا، پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسۋعا، پارتياعا ىلەسۋگە باستاپ، شينجياڭنىڭ ۇلتتار ىنتىماعى مەن قوعام ورنىقتىلعىن ويـ- داعىداي قورعاۋىمىز كەرەك.

پارتيالى كادر رەتىندە، مەن دۇرىس دۇنيە كوزقاراسىن، ءومىر كوزقاراسىن، قۇن كوزقاراسىن ورناتىپ، ءوزىمنىڭ ءسوز - ارەكەتىم ارقىلى ءار ۇلت بۇقاراسىن تاربيەلەپ جانە ولارعا اسەر ەتىپ، كوكىرەك كەرنەگەن قىزمەت ىنتامەمەن جانە اسقاق رۋحانى- بەت - بەينەممەن قوعامعا وڭ ەنەرگيا تاراتىپ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋى سىندى جۇڭگو ارمانىنىڭ جۇزەگە اسۋىنا ۇلەس قوسامىن.

(باسى 1 - بەتتە)

شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعى داشۇەسى:

ۇيرەنۋ بارىسىندا ساياسي قاسيەتتى شىڭدادى

التىن كۇز مەزگىلى، اۋات اۋدانى بە- سارىق قالاشعى ءداريابويى قىستاعىنداعى جاڭعاق باعىندا تولىسا پىسقان جاڭعاق جەمىستەرى بۇتاق باستارىن ەڭكەيتە ءىيپ تۇر، اتىزدان ءىول ءونىم شاتتىعى ەسەدى. "شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعى داشۇەسىنىڭ دوتسەنتى ءيۇسىپتىڭ عىلمي جەتەكشىلىگىندە، بىيل مۇ باسىندىق ءونىم بىلتىرعىدان مەجەمەن 50 كيلوگرام ارتادى!"، - دەدى قىستاق تۇرعىنى ابدۇنياز ابدىراحمان جايراڭ قاعىپ.

ءداريابويى قىستاعىنىڭ جاڭعاقتان ءىول ءونىم الۋى شينجياڭ اۋىل شارۋاشى- لىعى داشۇەسى ورمان شارۋاشىلىعى جانە باعانشىلىق شۇەيۇانىنىڭ دوتسەنتى ءيۇسىپ ابىلەتتىڭ وسى قىستاقتا اتقارعان جاڭعاقتىڭ ساپاسىن ءوسىرىپ، ءونىمىن ارتتىرۋ ماقساتىنداعى ولشەمدەستىرىپ ەگۇ تەحنيكاسىنان ۇلگى كورسەتۋى مەن جالپىلاستىرۋىنىڭ ارقاسى.

"مەن وقتۇشىمىن ءارى پارتيا مۇ- شەسىمىن، كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە قول جەتكىزۋ بۇلتارتپاس بورىشىم". مەكتەپ پارتكومى- نىڭ ورنالاستىرۋىنا ساي، سوڭعى كۇن- دەردە ءيۇسىپ عىلىم - تەحنيكالىق قىزمەت وتەۋ ۇلگىسىنە جاڭالىق ەنگىزۋ توڭىرەگىندە ءداريابويى قىستاعىندا تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، وزىق عىلىم - تەحنيكا ارقىلى جاڭعاق اعاشىنىڭ كەلەر جىلى اناعۇرلىم كوپ "عىلىم - تەحنيكا جەمىسى"ن بەرۋىن ءۇمىت ەتتى.

شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعى داشۇە- سى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەدە شوعىر- لى ۇيرەنۋ، ارناۋلى ناقىرىپتا زەرتتەۋ - تالقى جۇرگىزۋ سياقتى كوپ ءتۇرلى فورمالار ارقىلى ۇيرەنۋ مەن ىستەۋدى ۇشتاستىرىپ، تانىم مەن ارەكەتتى بىرلىك- كە كەلتىرىپ، ۇيرەنگەندى قولدانىپ، نە- گىزگى تاقىرىپتىق تاربيە ارقىلى پارتيالى كادرلاردىڭ، سوندداي - اق وقتۇشى، جۇمىسشى - قىزمەتكەرلەردىڭ ساياسي قاسيەتىن شىڭداپ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ ءىس تىندىرۋعا ىنتالاندىرىپ، ءىستىڭ داۋىن ىلگەرىلەتتى. مەكتەپ عىلىم - تەحنيكالىق قىزمەت وتەۋ ۇلگىسى- نە جاڭالىق ەنگىزۋ، وقۇشىلار جاتاعىن ىستىق سۋمەن قامداۋ، جاڭا كەلگەن وقتۇشىلاردىڭ اينالىم ۇيلەرى سياقتىلار- دى العاشقى توپتاعى رەتتەۋ - تۇزەتۋدى تياناقتاندىرۋدىڭ مازمۇنى ەتتى.

شينجياڭ ينجەنەريا شۇەيۇانى:

ۇيرەنۋدى وزەكتى قىزمەتپەن تىعىز ۇشتاستىردى

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى ۇيىم- داستىرىپ، ويداعىداي ورىستەتۋ ءۇشىن، شينجياڭ ينجەنەريا شۇەيۇانى پارتكومى الدىن الا جوبالاپ، تالاي رەت شوعىرلى تۇورده ۇيرەنۋ، زەرتتەۋ - تالقى جۇرگىـ- زىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى ويدا- عىداي ورىستەتۋگە تاماشا يدەيالىق نەگىز جانە قىزمەت نەگىزىن قالادى. شينجياڭ ينجەنەريا شۇەيۇانى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى ورىستەتۋدى پارتيا قۇرىلىسىنىڭ ءتۇرلى قىزمەتتەرىمەن ورگانيكالى تۇورده ۇشتاستىرىپ، مەكتەپتىڭ وزەكتى قىزمە- تىن ىلگەرىلەتۋمەن ۇشتاستىرىپ، تولىق كۇرىستىڭ تولىمدىلىعىن باعالاۋ، مەكتەپ- تىڭ تيىن وزگەرتىپ داماۋى جانە ءوندىر- ىس پەن وقتۇدى توعىستىرۋى، جاڭا مەكتەپ اۋماعى قۇرىلىسى، كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال الۋ سياقتى ءتۇيىندى قىز- مەتتەردى كورنەكتى تۇورده ويداعىداي يگەرىپ، قىزمەت ستيلىنە بۇرىلىس جا- ساۋدى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە ارقىلى جەبەپ، مەكتەپتىڭ ءتۇرلى قىزمەتتەرىنىڭ ۇزدىكسىز اقاۋسىز داماۋىن ىلگەرىلەتتى.

شۇەيۇان پارتكومى نەگىزگى تاق- رىپتىق تاربيەمەن ۇشتاستىرىپ، مەكتەپ- تىڭ قازىر ءدوپ كەلىپ وتىرعان ءىس جۇزىندەگى قينىشىلىعى مەن رەال ماسەلە- لەرىن تولىق تانىپ، ءادىس - امال قاراس- تىرىپ، ءىلىم بەرىپ ادام تاربيەلەۋدىڭ شۇاقتى ورتاسىن قالىپتاستىردى. "ءىبز قىزمەت وتەۋ ۇلگىسىنە جاڭالىق ەنگىزۋ قىستاعىندا توڭىرەگىندە ءداريابويى قىستاعىندا وقتۇشىلار مەن وقۇشىلار ەڭ كوڭىل ءبولىپ وتىرعان تۇرمىس ورتاسىن جاقسارتۋ، جاس وقتۇشىلار ەڭ نازار اۋ- دارىپ وتىرعان اينالىم ۇيلەردى جاڭالاۋ، وتباسىلار اۋماعىنىڭ جولىن اسفالتتاندىرۋ، كورىكتەندىرۋ سياقتى قىزمەتتەر ارقىلى وقتۇشىلار مەن وقۇشىلاردىڭ شۇىعىل، قيىن، الاڭداعان، ءزارۋ ماسەلەلەرىن كۇش سالا شەشىپ، وقتۇشىلار مەن وقۇ- شىلاردىڭ رازى بولعان - بولماعانىن تەكسەرۋ تەتىگى ەتەمىز". شينجياڭ ينجە- نەريا شۇەيۇانى پارتكومىنىڭ شۇجيىي لي يۇيحۇڭ مىنانى ءبىلدىردى: شۇەيۇان جوسپار بويىنشا تىعىلعىتى تۇورده ىلگەرىلە- تىپ، ۇزدىكسىز كۇش سالىپ، اۋەلگى ماق- ساتتى ۇمتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساق- تاۋدى شىنايى يگەرىپ، ناقتى ىستەۋدىڭ، ءورىس اشىپ، جاڭالىق جاساۋدىڭ سانالى ارەكەتىنە شىن مانىندە اينالدىرىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ناقتى ونىمگە قول جەتكىزۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتەدى.

شينجياڭ كاسىپتىك داشۇەسى:

ونەگە كورسەتىپ ادام تاربيەلەۋدىڭ ءتۇبىرلى مىندەتىمەن بايلانىستىرا ۇيرەندى

"توڭكەرىستىك قۇرباندارىدىڭ ءدا- ۇىرى بىزبەن ۇقساماعانىمەن، ءبىراق 'اۋەلگى ماقسات' پەن 'بورىش' قاي - قاشان دا وزگەرمەيدى"، "شينجياڭنىڭ وقۇ - اعارتۋ قىزمەتكەرى رەتىندە ونەگە كورسەتىپ ادام تاربيەلەۋ ءتۇبىرلى مىندە- تىن شىن مانىندە تياناقتاندىرىپ، وقتۇ بازاسىن ساقتاپ، ويداعىداي باسقارۋىمىز كەرەك، سوندا عانا اۋەلگى ماقساتىمىز بەن بورىشىمىزدى اناعۇرلىم جاقسى ايگە- لەي الامىز". 9 - ايدىڭ 18 - كۇنى، شينجياڭ كاسىپتىك داشۇەسى ورىستەتكەن شوعىرلى ۇيرەنۋدە، تالقىدا مەكتەپتەگى پارتيالى كادرلار ءىس جۇزىندەگى قىزمەتپەن بايلانىستىرىپ، ۇيرەنۋ تاربيەسىمەن ۇشتاس- تىرا وتىرىپ، نازاريالىق تابىستى جانە يدەيا- لىق جاقتان جوعارىلاۋدى اڭگىمەلەدى.

2 - توپتاعى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە ورىستەتىلگەننەن بەرى، شينجياڭ كاسىپتىك داشۇەسى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى ونەگە كورسەتىپ ادام تاربيەلەۋ- مەن تىعىز ۇشتاستىرىپ، ونەگە كورسە- تىپ ادام تاربيەلەۋدىڭ ءتۇبىرلى مىندەتى ـــ "جاپىراق ۇيرەنۋ، جاپىراق تالقلاۋ، جاپىراق تياناقتاندىرۋ" قيمىلىن، سوندداي - اق ۇستازدىق ءمورال، ۇستازدىق ستيل تاربيە ايى ۇلاسپالى قيمىلىن جاپىراق ورىستەتىپ، اۋەلگى ماقساتتى جانە بو- رىشتى بارىنشا كۇشەيتتى.

قازىر مەكتەپ "قوس كاسىپتىك اتا- عى بار، قوس ساپالى وقتۇشى" دارىندىـ- لاردىڭ جەتكىلىكتى بولماۋ ماسەلەسى، كادر، وقتۇشىلار قوسىنىندا ءومىر سۇرگەن قۇرىلمىدىق قايشىلىق ماسەلە- سى، ءوندىرىس پەن وقتۇدىڭ توعىسۋ ساپاسىن جوعارىلاتۋ سياقتى ماسەلەلەر- مەن بايلانىستىرىپ، وقتۇشى - وقۇشىلار اراسىنا، كاسىپورىندارعا بارىپ جاپىراق تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، قاتىستى شەشۋ شارالارىن اقىلدىاسىپ شعاردى.

شينجياڭ كاسىپتىك داشۇەسى پارتكومى- نىڭ شۇجيى جۇ ينگاڭ مىنانى ءبىلدىردى: مەكتەپ "ءۇش جين، ءبىر ساباق"، نەگىز- گى تاقىرىپتىق امالياتتىق قيمىل سياقتىلار- مەن ۇشتاستىرىپ، ونەگە كورسەتىپ ادام تاربيەلەۋدىڭ ءتۇبىرلى مىندەتىن ىسكەرد- لەي تياناقتاندىرىپ، قالىڭ پارتيالى كادرلاردىڭ، سوندداي - اق وقتۇشىلار- دىڭ "پارتيا ءۇشىن دارىندى باۋلۋ" ىنىڭ ايقىن ساياسي باعدارىن كۇشەيتىپ، نە- گىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى ورىستەتۋ- دى مەكتەپتىڭ ماندىك داماۋىنىڭ جاندى امالياتىمەن شىن مانىندە توعىس- تىرىپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلعى مەن بايلاندى تىنىشتىعىنا دەم بەرىپ، وتاندى سۇيەتىن، شينجياڭدى سۇيەتىن، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ ۇلەس قوساتىن اناعۇرلىم كوپ سوتسيالىزم قۇرىلىسشى- لارى مەن ءىزباسارلارىن باۋلىپ جەتىلدىرەدى.